

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Spor Bilimleri Derneğinin program değerlendirme ve akreditasyon uygulama esaslarını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu yönerge, Spor Bilimleri Derneği Çalışma Yönetmeliği 7. Maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu yönergede geçen,

- Kurum: akreditasyon başvurusu yapılan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu,
- Kurul: Spor Bilimleri Derneği Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulunu
- Ölçütler: Spor bilimleri eğitim programlarının akreditasyon değerlendirmesinde kullanılacak SPORAK değerlendirme ölçütlerini
- SBD: Spor Bilimleri Derneği'ni
- SPORAK: Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulunu,
- Yönetim Kurulu: SBD Yönetim Kurulunu tanımlamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Amaçlar, Başvuru Şartları, Program Değerlendirmeleri ve Süreçleri

Akreditasyonunun Amaçları

MADDE 4- (1) Spor bilimleri programlarının SPORAK tarafından akreditasyonu gönüllülük esasına dayalı bir süreç olup, SPORAK yalnız kendisine başvuran programları akredite etme amacı ile değerlendirir. SPORAK akreditasyonu, Türkiye’de spor bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere aşağıdaki hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır:

- Başvuran spor bilimleri programları arasında değerlendirme ölçütlerini sağlayanları belirlemek.
- Akredite edilen programları ilan ederek, SPORAK değerlendirme ölçütlerini sağlayan programları kamuoyuna bilgilendirmek.
- Spor bilimleri alanındaki eğitim programlarının sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında rehberlik yapmak.

Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları

MADDE 5- (1) Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları

- Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde bulunan ve Yükseköğretim Kurumu tarafından tanınan yükseköğretim kurumlarındaki ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim programları, akreditasyon amacıyla değerlendirilme başvurusu yapabilir.
- Başvuru yapan bir programın adında “Beden Eğitimi”, “Spor”, Antrenörlük”, “Egzersiz”, “Rekreasyon”, “Engelli Beden Eğitimi ve Spor”, “Spor Teknolojileri”, “Spor Bilimleri” kelimelerinden birisi bulunmalıdır.

- c) İlk kez başvuru yapacak bir programın, başvuru tarihinden önce mezun vermiş olması gereklidir.
- d) Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa, bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:
 - a. Başvuru hem normal öğretim, hem de ikinci öğretim için ayrı olarak yapılmalıdır.
 - b. SPORAK ölçütlerini sağlayamayan hem normal öğretim hem de ikinci öğretim programlarının müracaatları kabul edilmez.
- e) SPORAK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka akreditasyon ajansları tarafından akredite edilmiş programlar bu akreditasyonlarının süreleri tamamlanmadan SPORAK akreditasyonu için başvuru yapamazlar.

(2) Başvuru Süreci

- a) Akreditasyon amacıyla bir veya daha fazla programı için ilk kez değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini değerlendirmenin yapılacağı yılın Ocak ayı sonuna kadar yazılı olarak SBD'ye iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve programlar hakkında kısa açıklamaları içeren bir özet tanıtıcı bilgiyi de ek olarak gönderir.
- b) Kurumun akreditasyon isteği SPORAK tarafından akreditasyon isteklerinin zamanlaması ve Madde 4'teki koşullara uygunluğu açısından incelenir. SPORAK, gerekli gördüğü takdirde, akreditasyon isteği yapılan program için kurumdan ek bilgi ve belge isteyebilir.
- c) SBD, akreditasyon başvurusu yapılan programların değerlendirilmeye alınıp alınamayacaklarını, değerlendirmeye alınabilecek programlar için belirlenen toplam akreditasyon ücretini ve ödeme koşullarını en geç Şubat ayı sonuna kadar kuruma bildirir.
- d) Kurumun akreditasyon talebi, Mart ayı sonuna kadar SBD'nin bildirimini ve koşullarını kabul ettiğine ilişkin teyit mektubunun kabulünü SBD'ye göndermesi ve yine Mart ayı sonuna kadar akreditasyon ücret ödemesini tamamlaması ile kesinleşmiş olur. Bu tarihe kadar teyit mektubu göndermeyen ve akreditasyon ücret ödemesini tamamlamayan kurumların başvuruları kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır.
- e) Kurum, akreditasyon talepleri kesinleşen programlarının her biri için SPORAK tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir öz değerlendirme raporu hazırlar, her programa ilişkin öz değerlendirme raporunun ve eklerinin elektronik dosyalarını elektronik ortamda değerlendirmenin yapılacağı yılın Nisan ayının ilk haftası sonuna kadar SPORAK'a gönderir. Bu tarihe kadar öz değerlendirme raporu göndermeyen kurumların başvuruları geri çekilmiş sayılır. Bu durumda kurumun ödemiş olduğu başvuru ücretinin %20'si kesilip, diğer kalanı Mayıs ayının sonuna kadar kuruma iade edilir.
- f) SPORAK kurumlar tarafından SBD'ye gönderilen öz değerlendirme raporlarının istenen formata uygunluk ve içerik bakımından ön incelemesini yapar.
- g) SPORAK, gerekli gördüğü takdirde, sadece format uyumsuzluğu veya raporlama yetersizliği saptanan öz değerlendirme raporlarındaki bu uyumsuzluklarının veya yetersizliklerin 15 gün içinde giderilmesini Ağustos ayı sonuna kadar ilgili kuruma bildirir. Öz değerlendirme raporlarındaki format yetersizliklerini, bu yetersizliklerin SBD tarafından bildirilmesini takiben 15 gün içinde gidermeyen programların başvuruları kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır ve ödemiş oldukları akreditasyon ücretinin %20'si kesilerek ödemenin kalanı kuruma iade edilir.
- h) Öz değerlendirme raporlarının SPORAK tarafından yapılan ön incelemesinde, programın akreditasyon almasına neden olacak raporlama ve/veya ölçüt yetersizlikleri saptanırsa, ilgili programın akreditasyon değerlendirmesi durdurulur. Bu durum gerekçesiyle birlikte, SBD tarafından Eylül ayı sonuna kadar ilgili kuruma bildirilir ve ödemiş oldukları akreditasyon ücretinin %20'si kesilerek ödemenin kalanı kuruma iade edilir.

Bu yetersizliklerin kurum tarafından giderilmesinden sonra, en erken bir sonraki değerlendirme döneminde SBD'ye tekrar başvurabilir. Ön inceleme sonucunda ölçüt yetersizliği bildirimi yapılmaması, SPORAK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi değerlendirme takımınca yapılacak ayrıntılı inceleme sonucunda ölçüt yetersizliği değerlendirmesi yapılmayacağı anlamına gelmez.

- i) Öz değerlendirme raporlarında programın akreditasyon değerlendirmesini durduracak raporlama ve/veya ölçüt yetersizlikleri saptanmayan ve format bakımından uygun bulunan programlar ile format uyumsuzluklarını veya raporlama yetersizliklerini 15 gün içinde gideren programların değerlendirme süreci SPORAK tarafından başlatılır ve değerlendirme takımları oluşturulur.
- j) Başvuru sayısının yüksek olması durumunda, SBD aynı değerlendirme yılı içinde ikinci bir değerlendirme dönemi oluşturabilir.

(3) Akreditasyon Süresi Dolan Programlar

- a) SBD'nin, akreditasyon süresi dolacak olan programlara bir hatırlatma yazısı gönderme sorumluluğu yoktur. Akreditasyon süresi dolan programların akreditasyon değerlendirilme süreçlerine girmeleri için tekrar başvuru yapmaları gerekmektedir.
- b) Bu programların başvuru işlemlerinde, akreditasyon için ilk kez başvuru yapacak programlar için Madde 5.1'de verilen süreç aşağıdaki farklılıklarla uygulanır.
 - a. Akreditasyon süresi dolacak olan programlar için değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten en az altı ay öncesinde, yazılı olarak SBD'ye iletir. Kurum, bu yazıda hangi programları için başvuru yapmak istediğini bildirir. Değerlendirme isteği altı ay öncesinden SBD'ye iletilmeyen programlar için kurumlar akreditasyon değerlendirme başvurusu yapmamış sayılır.
 - b. Genel değerlendirmede olduğu gibi ara değerlendirmede de program akreditasyonu genel değerlendirmede şartlarına göre yapılacaktır. Bu nedenle ara değerlendirmede program öz değerlendirme raporları tüm ölçütler dikkate alınarak baştan hazırlanmalıdır. Kurum öz değerlendirme raporu ve eklerini elektronik ortamda akreditasyon bitiş tarihinden en geç üç ay öncesinde SBD'ye göndermelidir. Bu tarihe kadar öz değerlendirme raporu ve eklerini göndermeyen programlar başvuru yapmamış sayılır.

(3) Program Değerlendirme Takımları

- a) Spor bilimleri programlarını değerlendirecek takımlar SPORAK tarafından seçilmiş bir takım başkanı ile eldeki program değerlendiricisi havuzundan, yine SPORAK tarafından seçilmiş program değerlendiricilerinden oluşur.
- b) Genel ve ara değerlendirme içeren takımlarda bir tane öğrenci değerlendiricisi de görevlendirilir.
- c) Takım başkanı en az iki kez SBD değerlendiriciliği yapmış deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir.
- d) Genel ve ara değerlendirmelerde değerlendirme takımları 1 kişisi öğrenci değerlendiricisi olmak şartı ile en az üç kişiden oluşur.
- e) Değerlendirme takım üyeleri belirlenirken,
 - a. İlgili kurumla bir çıkar çatışması/çakışması olasılığı,
 - b. Takım içi:
 - i. Kurumsal dağılım,
 - ii. Akademik – sektör temsil dengesi,
 - iii. Kadın – erkek dengesi,
 - iv. Program değerlendiricilerinin ve öğrenci değerlendiricinin ulaşım gereksinimleri gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

- (f) Program değerlendirme takımlarının oluşturulur ve onay için ilgili kurumlara SPORAK tarafından bildirilir. SBD ofisi kurumlardan gelmiş olan öz değerlendirme raporları elektronik kopyalarını elektronik ortamda ilgili takım üyelerine iletir.
- (i) Bu noktadan itibaren, takımın kurumla olan tüm haberleşme ve düzenlemeler takım başkanı ve programları yürüten fakülte dekanının veya yüksekokul müdürünün ortak sorumluluğunda ve işbirliğiyle yürütülür.
- (j) Takımın ulaşım ve konaklama gereksinimleri takım başkanının koordinasyonunda SBD ofisi tarafından sağlanır.

Programların Değerlendirmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması

MADDE 6- (1) Akreditasyon için başvuran programların değerlendirmeleri, bu programların değerlendirme ölçütlerini sağlayıp, sağlamadığını saptamak için yapılır. Değerlendirme sürecinde ölçütlerin kullanımında aşağıdaki noktalara dikkat edilmesi gerekmektedir.

- a. Her ne kadar kurumlar kendi farklı terminolojilerini kullanabilirlerse de, SPORAK ölçütlerini kullanarak yapılan değerlendirmelerde kurumların farklı terminolojilerinin SPORAK Değerlendirme Ölçütleri belgesinde, "Tanımlar" bölümündeki tanımlarla tutarlı olarak kullanılması gerekmektedir.
- b. Eğitim programının değerlendirme ölçütlerinde verilen genel ilkeleri sağlama şartı ile eğitim programlarındaki dersler ile ders içeriklerinin seçimi ve düzenlenmesinde programları yürüten kurumlar özgürdür.
- c. Programda kullanılan öğretim yöntemleri ile program çıktılarına ulaşıldığı dikkatli bir şekilde kontrol edilmelidir.
- d. SPORAK tarafından değerlendirilecek bir program, adında özel bir alan vurgulaması bulunsun veya bulunmasın, temelde bir spor bilimleri eğitim programı olmalıdır; dolayısıyla, bir spor bilimleri eğitim programının değerlendirilmesinde, program adındaki sözcükler veya vurgulama ne olursa olsun, bir spor bilimleri eğitim programı olarak yeterli olması ve programın veya program opsiyonunun adındaki alan vurgusunu yansıtması öncelikle göz önünde tutulmalıdır.
- e. Bir programın adı, disipline özgü ölçütü bulunan bir veya daha fazla disiplinle ilişkili ise, bu program ilgili tüm disipline özgü ölçütleri sağlamalıdır.

Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları

MADDE 7- (1) Niteliksel ve niceliksel etmenlerin değerlendirmesini içeren ve sonunda bir akreditasyon kararı verilecek program değerlendirme süreci aşağıda verilen üç aşamadan oluşur:

- a) Kurum tarafından hazırlanan öz değerlendirme raporunun incelenmesi: Öz değerlendirme raporu, kurumun akreditasyon için başvurduğu programları, bu programların yürütülmesinde uygulanan süreçleri, ilgili tüm akademik ve idari birimleri belli bir formatta açıklayan ve değerlendirilen kuruma ait bilgileri içeren bir tanıtım belgesidir. Öz değerlendirme raporunun incelenmesi sırasında gerekli görülen her türlü ek bilgi ve belge değerlendirme takımı üyelerinin saha ziyaretinden önce çevrimiçi yapılacak ön ziyaret toplantısında kurumdan istenir.
- b) Kurum ziyareti: Değerlendirme takımı, öz değerlendirme raporu ve kurumdan istenen ek bilgi ve belgeleri incelemesinin yanı sıra, bir kurum ziyareti ve yerinde inceleme yapar. Kurum ziyaretinin değerlendirme takımı açısından üç amacı vardır:
 - a. Öz değerlendirme raporunda yeterince açıklanamayacak etmenleri değerlendirmek. Örneğin, akademik ortam, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının motivasyonu, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sürekliliği ve kararlılığı, personel ve öğrencilerin niteliği, eğitim çıktı ölçümlerinin dayandırıldığı öğrenci çalışmaları,

öz değerlendirme raporunda yazılı olarak belgelenmesi kolay olmayan diğer etmenler.

- b. Kurumun güçlü ve gelişmeye açık yanlarının belirlenmesine yardımcı olmak.
- c. SPORAK değerlendirme ölçütlerinin sağlandığının kanıtı olarak, kurum tarafından hazırlanan belge ve bilgileri incelemek, fiziksel olanakları yerinde görmek.
- c) Değerlendirme takımı tarafından rapor hazırlanması: Değerlendirme takımı kurum ziyaretini izleyen, kırk (40) gün içinde, öz değerlendirme raporunun içeriği, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekanlar, incelenen belgeler, edinilen bilgiler ile kurumun çıkış bildirimine veya Güçlü Yanlar, Gelişmeye Açık Yanlar ve Öneriler Raporuna verdiği (20) gün yanıtını da göz önünde tutarak, bir taslak rapor hazırlar ve SPORAK’a teslim eder.

Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

MADDE 8- (1) Bir programın ilk akreditasyonuna karar vermek veya akredite olmuş bir programın genel veya ara akreditasyon değerlendirmesini yapabilmek için ayrıntılı bir incelemeye gerek vardır. Bu tür bir inceleme, SPORAK tarafından hazırlanan Değerlendirme Kılavuzunda verilen esaslara göre değerlendirme takımları tarafından yürütülür. Değerlendirme sürecinin bazı önemli ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

- a) Akreditasyonun yenilenmesi için, her programın beş (5) yıllık zaman aralıklarında ayrıntılı değerlendirmesi yapılmalıdır. “Genel Değerlendirme” olarak adlandırılan bu tür ayrıntılı değerlendirmeler, bir kurumun akredite olmuş tüm programları için SPORAK tarafından olabildiğince eş zamanlı yürütülür.
- b) Eğer bir programa akreditasyon verilmezse veya verilmiş olan akreditasyon yapılan bir değerlendirme sonucunda kaldırılırsa, kurum SPORAK İtiraz Yönergesi’nde belirtilen usullere göre itiraz edebilir.
- c) Bir programa koşullu akreditasyon verildi ise (2 yıllık) genel değerlendirmede olduğu gibi ara değerlendirmede de programın öz değerlendirme raporu tüm ölçütler dikkate alınarak incelenir.
- d) Değerlendirme takımı saha ziyaretinden 2-3 hafta öncesinde çevrimiçi ön ziyaret toplantısı yapar. Ön ziyaret ve saha ziyareti tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde takım başkanı ve kurumun yetkili yöneticisi tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.
- e) Ön ziyaret toplantısına takım başkanı kurum dekan/müdürü, dekan/müdür yardımcıları, ilgili programdaki bölüm başkanı, program öğretim elemanları ve varsa kurum kalite komisyon üyeleri katılır. Bu toplantıda değerlendirme takımının saha ziyareti takvimi, saha ziyareti sırasındaki inceleme ve değerlendirme etkinlikleri, değerlendirme takımının ek bilgi, ek belge, görüşme ve inceleme istekleri kuruma iletilir.
- f) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına SPORAK izni ile katılabilir.
- g) Yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve enformatik alt yapısı, diğer bölüm ve fakülteler gibi akademik birimlerin desteği, vb. genel kurumsal işlemlere ilişkin konular, yalnızca değerlendirilen programlara verilen hizmetler açısından değerlendirmeye alınacaktır.

(2) Ziyaret bulgularının bildirimi:

- a) Ziyaret takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak gerçeklere dayalı bulgularını, üniversitenin rektörüne veya yerine gösterdiği kişiye ve kendisinin uygun göreceği kurum akademik personelinden oluşan gruba sözlü olarak sunar, belge olarak verilmez. Bu bildirim “Çıkış Bildirimi”, çıkış bildiriminin yapıldığı toplantı “Çıkış Görüşmesi” olarak adlandırılır.
- b) Çıkış bildirimi, ziyaret sonucu elde edilen bulgulara dayanan değerlendirmeleri yansıtmalıdır. Ziyaret takımının hazırladığı çıkış bildirimi ile SPORAK’a göndermiş

olduğu değerlendirme raporları birbirleri ile uyumlu olmalı, çelişkili ifadeler bulunmamalıdır. Bu değerlendirmeler, kuruma verilecek kesin rapora dönüşme sürecinde SPORAK tarafından değiştirilebilir.

- c) Ziyaret takımları, çıkış bildirimini görüşmesinde sözlü olarak sundukları yetersizlikleri çıkış bildirimini görüşmesinin bitiminde, hazırlamış oldukları Güçlü Yanlar, Gelişmeye Açık Yanlar ve Öneriler Raporunu yazılı olarak kuruma verir.
- d) Kurum, değerlendirme takımının bıraktığı yazılı yetersizlik açıklamalarına, ziyareti izleyen 20 (yirmi) günlük süre içinde yanıt verebilir. Bu süre içinde kurumdan SBD'ye herhangi bir yanıt ulaşmaması, çıkış bildirimindeki tüm değerlendirmelerin kurum tarafından kabul edildiği ve bu değerlendirmelere itiraz hakkından vazgeçildiği anlamına gelir.
- e) Kurum tarafından verilecek 20 gün yanıtının birincil amacı, çıkış bildiriminde sunulan takım değerlendirmesinin dayandırıldığı bilgi ve izlenimlerdeki “maddi hataları” düzeltmektir. Ancak, kurum 20 gün yanıtında değerlendirme takımı raporunun hazırlığını da göz önünde bulundurulmak üzere ek bilgi de sunabilir. Ancak, ziyaret sırasında saptanan yetersizlikler, gerekli düzeltme veya değişikliklerin ziyaret sonrası 20 gün içinde kararlaştırılmış ve uygulanmaya başlanmış olması ve yetkili yöneticiler tarafından imzalanmış resmi belgeler ile kanıtlanmış olması durumunda düzeltilmiş sayılırlar. Bir sorunu düzeltmeye yönelik bazı girişimlerde bulunulmuş ve bazı önlemler alınmaya başlanmış olmasına karşın, bu önlemlerin etkilerinin tam olarak sonuç vermeye başlamadığı durumlarda veya yalnızca bazı iyi niyet işaretlerinin görüldüğü durumlarda, düzeltici önlemlerin etkileri SPORAK tarafından bir sonraki planlanmış ziyaret değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.
- f) Ziyaret edilen kurumun çıkış bildirimine yanıt vermesi durumunda, kurumun 20 gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini içeren bir rapor hazırlanır. Hazırlanan raporun elektronik kopyası, takım başkanı tarafından SPORAK'a elektronik ortamda gönderilir. Tutarlılık ve yazım kontrolü yapılan raporlar, SPORAK değerlendirme takvimine göre, SPORAK'ın onayına sunulur. SPORAK tarafından alınan kararlar SBD'ye sunulur.
- g) Ziyaret takımları tarafından kuruma verilen yazılı rapor genellikle aşağıdaki türden ifadeleri içerir:
 - a. Güçlü yanların bildirimini
 - b. Gelişmeye açık yanların bildirimini
 - c. Öneriler

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tutarlılık ve Yazım Kontrolü, Akreditasyon Kararları, İtirazlar

Tutarlılık ve Yazım Kontrolü

MADDE 9-(1) Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda, kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı olmaları, her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmaları gerekmektedir. Taslak raporların SPORAK tarafından görüşülmesinden önce, değerlendirme tutarlılığının üç düzeyde sağlanmış olmasına dikkat edilir. Değerlendirme raporlarındaki tutarlılık ve yazım kontrolleri SPORAK tarafından belirlenen Tutarlılık Komisyonu tarafından yapılır.

- a) Takım içi tutarlılık: Bir kurumun değişik programlarını değerlendiren takımda, bu programların belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından takım üyelerinin hepsi sorumludur, ancak birincil sorumluluk takım başkanına aittir. Takım içi tutarlılığın kurum ziyaretinin son gününde yapılacak çıkış görüşmesinden önce sağlanmış olması gerekir.

- b) Takımlar arası tutarlılık: Bir değerlendirme döneminde farklı kurumlarda yapılan program değerlendirmelerinde, belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde bu kurumların değerlendirme takımlarının başkanları sorumludur. Ancak, takımlar arası tutarlılığı garanti etmek için değerlendirme takımlarının raporları tutarlılık komisyonu tarafından kontrol edilir. Olası tutarsızlıklar, ilgili takım başkanları ve gerekiyorsa onlar aracılığıyla bağlantı kurulan program değerlendiricileri ile koordinasyon yoluyla giderilir.
- c) Yıllar arası tutarlılık: Bir ölçütteki benzer yetersizliklerin değerlendirmesi, bu yetersizliklerin farklı değerlendirilmesine ilişkin kesin bir SBD kararı bulunmuyorsa, yıllar içinde tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde her yıl kurulmakta olan takımların başkanları sorumludur. Ayrıca yıllar arası tutarlılığın garantisi Tutarlılık Komisyonunun sorumluluğundadır.
- d) Tutarlılık ve Yazım Kontrolü ile ilgili açıklamalar SPORAK Tutarlılık Yönergesi'nde bulunmaktadır.

Kararlar

MADDE 10- (1) Akreditasyon Değerlendirme Şartları

- a) Akreditasyon kararlarında son söz SPORAK'a aittir. Bu karar, değerlendirme takımı tarafından SPORAK'a yapılan önerilere dayanılarak alınır.
- b) SPORAK programları niteliklerine göre sıralamaz. Programlar akredite edilir veya edilmez.
- c) Akreditasyon kararları yalnızca, bir sonraki değerlendirmenin türünü ve tarihini belirtir. Akredite edilen programlara, verilen akreditasyon süresince geçerli olacak ilgili sertifikalar verilir.
- d) SPORAK Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri 4 başlık altında, 10 ölçüt ve bu ölçütlerin altında toplam 50 alt ölçütten oluşmaktadır. Her bir alt ölçütten en az 1 puan, en fazla 5 puan alınırken toplam puan 250'dir. Eğitim öğretim başlığında 195 puan, yönetim ve liderlik başlığında 25 puan, araştırma ve geliştirme başlığında 20 puan ve toplumsal katkı başlığında 10 puan bulunmaktadır. Eğitim ve öğretim başlığı altındaki altyapı ölçütlerinden alınacak en yüksek puan 45'dir.
- e) Bir programın genel değerlendirilmesinde, SPORAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü sağladığı ve 185 veya üzerinde puan aldığı sonucuna varılırsa, beş (5) yıllık tam akreditasyon verilir. Program belirtilen asgari koşulların tümünü sağladığı ve 140 ile 184 arasında puan aldığıda "2 yıl süreyle koşullu akreditasyon" alır. Kurumun başvuru yapması durumunda koşullu akreditasyon alan programlara akreditasyon bitim tarihinde ara değerlendirme yapılır.
- f) Ara değerlendirmenin amacı, koşullu akreditasyon kararı verilen programların kalite süreçlerinin gelişimini değerlendirmektir. Ara değerlendirme neticesinde koşullu akreditasyonun tam akreditasyona dönüştürülmesi veya koşullu akreditasyonun sonlandırılması şeklinde karar verilir. Koşullu akreditasyon almış olan bir kuruma akreditasyon süresinin tamamlanması sonrasında yapılan ara değerlendirmede SPORAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü sağlar ve 185 ve üzerinde puan alırsa 3 yıl daha akredite olmaya hak kazanır ve akreditasyon süreci 5 yıla tamamlanır. Koşullu akreditasyon alan bir program ara değerlendirmeden SPORAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü sağlamaz ve/veya en az 185 puan alamaz ise akreditasyon süreci sonlanır.
- g) Bir programın genel ya da ara değerlendirilmesinde 140 altı puan alması durumunda "akreditasyonun reddi" kararı verilir. Bu karar itiraza açıktır.

- h) Bir programın genel ya da ara değerlendirilmesinde eğitim ve öğretim başlığında 195 puan üzerinden 115 puan ya da 6. Ölçüt Altyapı başlığından 45 puan üzerinden 25 puan alamaz ise programların toplam puanı 185 ve üzerinde olsa dahi akreditasyon alamazlar ve bu programlara akreditasyon reddi kararı verilir. Bu karar itiraza açıktır.
- i) Bir programın genel ya da ara değerlendirilmesinde herhangi bir alt ölçüt “1” olgunluk düzeyi puanına sahip olursa akreditasyon reddi kararı verilir. Bu karar itiraza açıktır.
- (2) SPORAK Akreditasyon Kararları Aşağıda Belirtilmiştir:
- a) Tam akreditasyon (TA) : Bu karar programın SBD ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü sağladığını ve 185 ve üzerinde puan aldığını gösterir. Bu karar yalnızca bir genel değerlendirmeden sonra alınabilir. Bu kararın süresi beş (5) yıldır.
- b) Koşullu Akreditasyon (KA) : Bu karar programın belirtilen asgari koşulların tümünü sağladığını ve 140 ile 184 puan arasında aldığını gösterir. Bu karar yalnızca bir genel değerlendirmeden sonra alınabilir. Bu kararın süresi iki (2) yıldır.
- c) Akreditasyon Uzatma (AU) : Genel değerlendirme sonucunda koşullu akreditasyon alan kurumun akreditasyon süresinin tamamlanması sonrasında yapılan ara değerlendirmesinde SPORAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünün sağladığını ve 185 ve üzerinde puan aldığını gösterir. Bu karar yalnızca bir ara değerlendirmeden sonra alınabilir. Bu kararın süresi üç (3) yıldır.
- d) Akreditasyon Reddi (AR) : Bu karar, bir programın genel veya ara değerlendirmesinden sonra alınabilir. Genel değerlendirmede programın 140 puan altı alması durumunda, ara değerlendirmede programın 185 puan altı alması durumunda ya da hem genel hem de ara değerlendirmede eğitim ve öğretim başlığında 195 puan üzerinden 115 puan ya da 6. Ölçüt Altyapı başlığından 45 puan üzerinden 25 puan alamadığı durumda ya da herhangi bir alt ölçüt “1” olgunluk düzeyi puanına sahip olduğu durumda verilir.
- (3) Akreditasyon Değerlendirmesinde Diğer Hükümler
- a) Bazen, kurumlar bir programı kapatabilirler. Programın kapanması durumunda programın kapanma tarihi ile akreditasyon süreci sonlanmış olur. Programların kapanma süreci kurumların sorumluluğundadır.
- b) SPORAK tarafından akredite edilen programın, değerlendirme ölçütlerinden herhangi birinin değerlendirme esnasındaki olgunluk düzeyini artık karşılayamaması durumunda SPORAK ilgili programın akreditasyon kararını iptal edebilir. Bu durumda SPORAK kurumdan yazılı bir savunma isteyeceği gibi saha ziyareti yaparak da bu kararı alabilir.
- c) SPORAK tarafından değerlendirilen programlar için hazırlanan değerlendirme raporları yasal bir zorunluluk hariç, ilgili kurum dışında kimse ile paylaşılmaz.

Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması

MADDE 11- (1) SPORAK tarafından akreditasyon verilmiş programlar listesinin güncel sürümü SBD web sitesinde ve/veya SPORAK web sitesinde yayımlanır. Bu listede akreditasyon alan programların adları ve verilen akreditasyonun süresi belirtilir. SBD web sitesinde ve/veya SPORAK web sitesinde yayımlanacak akreditasyon verilmiş programların listesi için kullanılacak format ve açıklanacak bilgilerin ayrıntıları Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

İtirazlar

MADDE 12- (1) İtirazlara İlişki Süreçler

- a) İtirazlar yalnızca “akreditasyon reddi” kararlarına karşı yapılır. Akreditasyon Programı kararına yönelik kararın tebliğinden itibaren on beş (15) gün içinde itiraz edebilir. İtiraz yalnızca SPORAK’ın bazı bilgi hataları veya SPORAK’ın yayımlanmış ölçütleri, yönetmelikleri ve yönergelerine aykırı değerlendirmeler sonucu oluşan bir “akreditasyon reddi” kararına yapılır.

- b) Kurumlar hemen itiraz etmek yerine, önce SPORAK tarafından yeniden değerlendirme veya yeniden ziyaret isteyebilirler. Eğer bu tür bir istem SPORAK tarafından reddedilirse, kurum ilk baştaki “akreditasyon reddi” kararına itiraz edebilir. Yeniden değerlendirme veya yeniden ziyaret istemleri, “akreditasyon reddi” kararının kurumlara tebliğini izleyen on beş (15) gün içinde SBD’ye yazılı olarak yapılmalıdır. Bu istemlerde kurum, önemli ve belgelenmiş bilgi hatalarını ve bunların hatalı “akreditasyon reddi” kararına olan etkilerini açıklayan bir rapor ve bu raporu destekleyici belgeler de verilmelidir.
- c) İtirazlar ile ilgili açıklamalar SPORAK İtiraz Yönergesi’nde bulunmaktadır.

Akreditasyon Süresi İçindeki Değişiklikler

MADDE 13- (1) Akreditasyon Süresi İçindeki Değişiklikler

- a. SPORAK tarafından akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek alanlardaki değişikliklerin SBD’ye bildirilmesi kurumun yönetim yetkilisinin sorumluluğudur. Bunlardan önemli olanlar aşağıda verilmiştir.
- Program Adı
 - Öğretim Kadrosu
 - Eğitim Amaçları
 - Eğitim Programı İçeriği
 - Öğrenciler
 - Yönetim
 - Kurum Altyapısı
 - Kurumun Programa Verdiği Önem
 - Kurumun Mali Durumu
- b. Akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek önemli değişikliklerin kurumca veya üçüncü bir tarafça SBD’ye bildirilmesi üzerine bir değerlendirme süreci başlatılır. Bu değerlendirme sürecinde kurumdan ilgili durum ile ilgili SBD’ye bilgi vermesi istenir.
- c. SPORAK kurum tarafından sağlanan bilgilerin kopyalarını değerlendirir ve (30) gün içinde kesin kararını verir. Bu karar SPORAK tarafından direk verilebileceği gibi ihtiyaç halinde saha ziyareti sonrasında da verilebilir.
- d. Yeniden ziyaret yapılmasının kurum tarafından reddedilmesi, programın akreditasyonunun iptal nedenidir.
- e. Bu kesin karar kuruma SBD tarafından hemen bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönergede Değişiklik

MADDE 14- (1) Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri Yönetim Kuruluna SPORAK tarafından veya SBD Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir komisyon tarafından sunulabilir. Hazırlanan öneriler, Yönetim Kurulunun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

Mevzuattan Kaldırılan Yönerge

MADDE 15- (1) 25.09.2025 tarih ve 7 sayılı karar ile Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu yönerge Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.